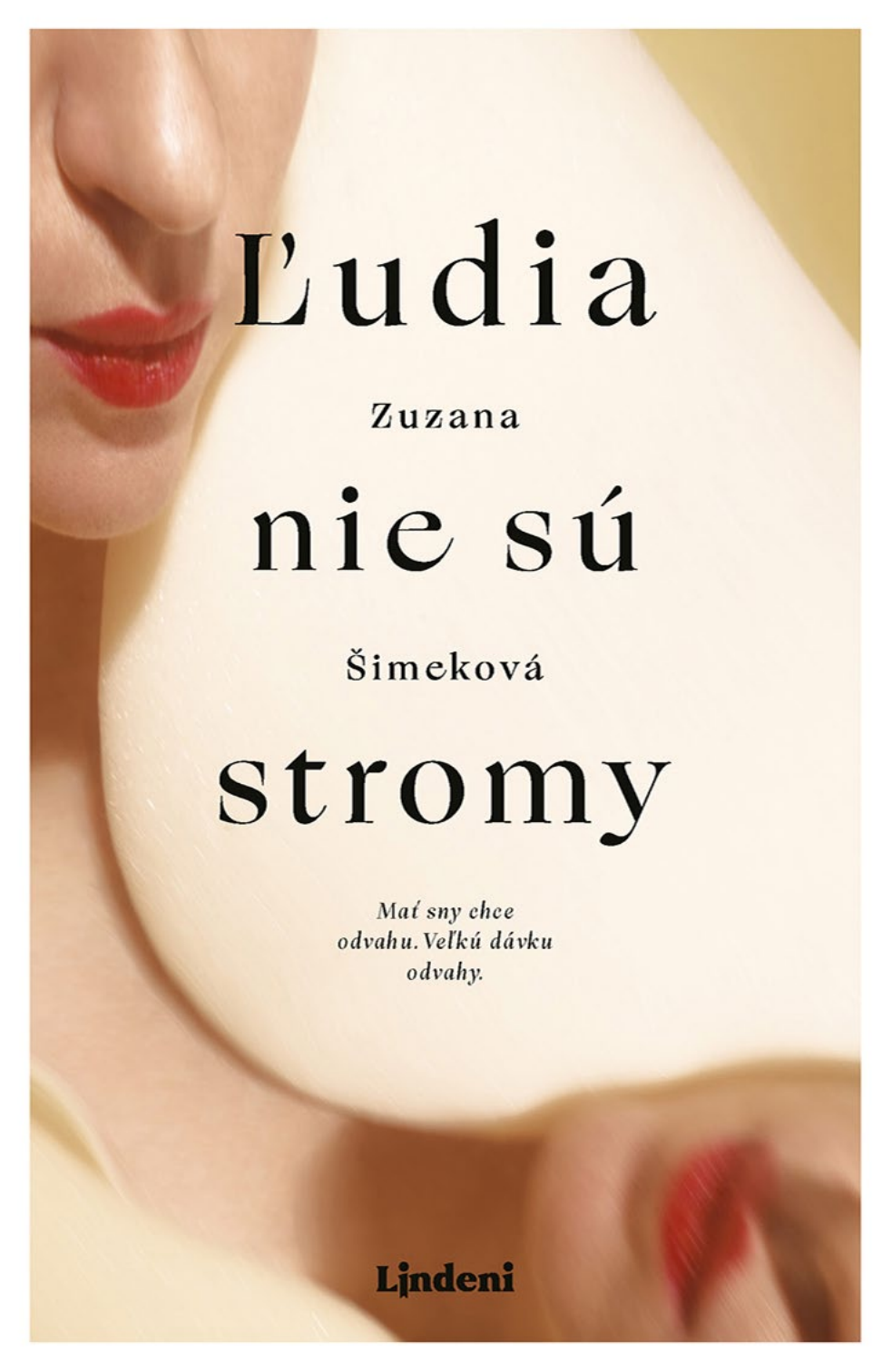

A close-up photograph of a woman's face, focusing on her nose and red lips. She is wearing a white, textured garment that covers her chest. The background is a soft, out-of-focus yellow.

L'udia

Zuzana

nie sú

Šimeková

stromy

*Mať sny chce
odvahu. Veľkú dávku
odvahy.*

Ljndeni

Ludia nie sú stromy

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Zuzana Šimeková
Ludia nie sú stromy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Ludia nie sú stromy

Ludia

Zuzana

nie sú

Šimeková

stromy

Ljndeni

”

„Ak sa vám nepáči, kde ste, zmeňte to.

Nie ste strom.“

Jim Rohn

“

Prológ

Denník

2/9/2018

Asi je dobre, že všetko bolo najskôr zle. Roky som s odhodlaním kráčala korporátnym rebríčkom hore, aby som zistila, že tam nie je až tak pekne, ako to vyzeralo zdola. Slnko tam vždy nesvieti, a hoci na vrchole nikdy nestojí priveľa ľudí, je tam dosť laktôv, ktoré do vás rady drgnú, a niekedy aj dosť razantne. Mnohí s uznaním sledovali môj kariérny postup a pracovné úspechy a priznávam, robilo mi to dobre. No keď som mala cieľ na dosah, keď ma len krôčik delil od završenia môjho niekoľkoročného snaženia, zistila som, že mi v tom, o čo sa tak snažím, nie je dobre, že sa mi viac páčilo, ako môj život vyzeral zvonka, než aký naozaj bol. Tolko som čakala na chvíľu, keď sa konečne po dlhej ceste dopravím na miesto určenia, a zrazu mi moja vnútorná navigácia začala hlásiť, aby som sa otočila. Zmätene som pozerala na vytýčený bod pred sebou a nevedela, čo robiť. Moje úsilie a výsledky ma úplne prestali naplňovať a tešiť.

Spomínam si, ako som si vravela, že som si vymyslela veľmi luxusný problém – necítiť naplnenie. Povzbudzovala som sa do práce, zamietala vlastné sťažnosti. Nezabralo to. Vnútri som bola prázdna a vyprahnutá. Nič viac. Dospela som do bodu, keď som netušila ako ďalej, no vedela som, že nemôžem zostať. Veľa skúšok dokážeme predvídať a zvládnuť, ale jedna je mimoriadne náročná. Nikto nás totiž vopred nepripraví na ľudí, ktorí nás sklamú. Až neskôr som zistila, že ak sa niekto príliš okato tvári, že je niekým, tak ním určite nie je. Tak veľmi som túžila po pochopení a podpore iných, že som sa zabudla v prvom rade spoľahnúť sama na seba. Jediný spôsob, ako správne odhadnúť iných ľudí a nenechať sa sklamať, je poznať seba.

Takže takto to bolo.

Ak niekto hovorí, že zmena je ľahká, nehovorí pravdu. Je to jedna z najťažších vecí v živote. Opustiť to, čo poznáme, a vydať sa v ústrety neznámemu vyžaduje obrovskú dávku odvahy. Keď premýšľam, kde som bola ešte pred pár rokmi, ani sa mi nechce veriť, ako veľa sa toho zmenilo. Opustila som prostredie, ktoré ma ťažilo ako mokrá bielizeň, aby som našla ľahkosť svojho bytia inde. To, čo mi ešte pred pár rokmi pripadalo zásadné, je nahradené novým. Tí, ktorým som verila, odišli a prenechali miesto ďalším.

Nikto mi neukázal nové smerovanie, no postupne si uvedomujem, že svoju cestu môžem objaviť iba ja sama. Treba len nájsť odvahu na ňu vykročiť. Úprimnosť k sebe a otvorenosť vlastným potrebám a snom patria k najkrajším zážitkom, aké si môžeme dopriať. Je to dobrodružstvo plné prekvapení, vzplanutí, ale aj omylov a zaváhání, no je moje a ja som nikdy nechýbala radšej a neprežívala radosť intenzívnejšie.

Sme ako mladé stromčeky ťahajúce sa v hustom lese za slnkom, ostýchavo vystrkujúc jeden konár za druhým, jeden lístok za ďalším, aby sme sa dotkli molekuly vzduchu a načiahli sa za lúčmi. Aj ony občas nechajú pár listov a plodov zvisť sa na zem, aby vytvorili priestor pre nové. Ak sa prídlho držíme toho, čo nám škodí, a nechceme nič pustiť, tá ťarcha nás pritlačí k zemi. Ťažoba a sklamanie nás držia na mieste, ktoré nám nemá čo ponúknuť. No jedna vec nás ľudí od stromov odlišuje: my môžeme odísť a nezostávať tam, kde nám nie je dobre. A presne to som urobila.

**Január 2017 –
Júl 2017**
Londýn

* Vytvoriť vhodné * pracovné prostredie

Najlepšie advokátske firmy, medzi aké sa Grey & Partners nepochybne radila, nevychovávali právnikov, ale vytvárali komunitu. Človeka, ktorý by mohol mať záujmy a život za sklenenými stenami jej vysokej budovy, menili na avatara, ktorý sa pohybuje len v jej chodbách, medzi jej ľuďmi, jedáva jej jedlo, zabáva sa v jej bare, cvičí v jej telocvični a zarába jej peniaze. Infúzia ambícií korporátnej spolupatričnosti kvapkala do žíl pekne pomaly, postupne a neustále. Kvap, kvap...

Každé ráno do firmy vstupovali avatari v pekných oblekoch a kostýmoch, aby sa pomaly pretvárali na tvory, ktoré bez svojej práce nevedia žiť a ktoré nič iné a nikoho iného nepoznajú a boja sa zmeny, hoci to nepriznajú. Každá firma učila tých svojich, že práve jej recept je najkvalitnejší. Krv v žilách sa zamestnancom postupne menila, už z nich neboli ľudia ako predtým, s kamarátmi, záujmami či koníčkami. Boli to vážení advokáti, budúci partneri, poradcovia a vedúci oddelení, ktorí majú veľa práce a dôležitosti. Čo by ich mohlo lákať viac ako status, finančný úspech a uznanie, ktoré vo firme dostávajú? Veď si budú môcť dovoliť všetko. Kvap, kvap, kvap...

Bolo to dobre premyslené, dať právnikom čo najviac vymožeností pod strechou zamestnávateľa. Dokonale vybavené pracovné prostredie: kantína, reštaurácia, bar, kaviareň, čistiareň, posilňovňa, a dokonca aj kapsulový hotel pre tých, ktorí nemajú čas ísť spať domov. Všetko pekne spolu. A netýkalo sa to len priestorov a vybavenia. Vo firme sa totiž starali aj o to, aby si tam každý budoval vzťahy, okruhy kamarátov, trávil tam voľný aj pracovný čas, aby tam jedol, cvičil, stretával sa. Čím menej rozptýlení je vonku, tým viac z človeka má firma pre seba, tým viac

si ho k sebe priväzuje, tým viac mu dáva pocit úplnosti a vstupuje mu, že nič iné nepotrebuje.

Firma od nich za všetky tieto vymoženosti chcela len jedno jediné – ich čas, ale všetok. Jej argumenty boli jasné. Práca s najlepšími stojí za obeť, rodina to pochopí (veď to robia aj pre ňu). A priatelia? Tých skutočných, ktorí im naozaj rozumejú, nájdú predsa vo firme, rovnako ako všetko ostatné. Načo sa rozptyľovať inde, keď sa môžu sústrediť na to, čo je naozaj dôležité – na kariéru. Vo firme budú niekým, budú tam niečo znamenať, je česť byť jej súčasťou, lebo práve oni sú lepší, rýchlejší, silnejší a obratnejší ako konkurencia. Čo iné by si mohli želať. Kvap, kvap, kvap, infúzia tečie... Ani to nie je cítiť, len zrazu zabudnú, že niekde vonku existuje aj iné prostredie. Vzťahy im krachujú, priatelia ich opúšťajú, cholesterol stúpa, počet krokov klesá, svet sa zmenšuje na špičku, v ktorej sú práve oni. Ale to je predsa normálne. Kvap, kvap...

✱ Stanoviť si plán

Plán bol jasný. Ema Vallová sa mala od nasledujúceho finančného roka stať partnerkou medzinárodnej advokátskej kancelárie Grey & Partners. Približne na konci tretieho kvartálu mala dokončiť svoje pôsobenie v londýnskej centrále firmy, presunúť sa do svojej domovskej krajiny a prispieť k vedeniu miestnej pobočky. Stať sa partnerom v medzinárodnej kancelárii bol náročný a zdĺhavý proces. Na vlastné oči sledovala, ako mnohí kandidáti v predchádzajúcich ročníkoch pred jej očami postupne šediveli zo stresu a vyčerpania. Ema úspešne absolvovala pred výberovými komisiami trinásť pohovorov, obhájila štyri prezentácie a predložila tri písomné zadania odôvodňujúce jej vymenovanie. Na dokončenie plánu bolo treba splniť už len niekoľko podmienok, najmä dodržať požadovanú úroveň finančných výsledkov. Inými slovami, na to, aby ju prijali do uzatvoreného kruhu partnerstva, musela do firmy priniesť dostatočný zisk. Potom malo nasledovať už len formálne vymenovanie. Firma sa spoliehala na to, že bude fungovať ako spojenie medzi svojím domovským prístavom a britskou centrálou, ambasádorkou vysokej medzinárodnej úrovne na kontinente a hlasom cezhraničnej spolupráce.

Do práce odchádzala z domu ešte za tmy. Metro bolo plné ľudí, ktorí tak ako Ema smerovali do obchodných centier Londýna. Vystúpila pri Tower Bridge a prešla na autobus. Túto časť cesty mala rada. Keď videla, ako modrobiela ikona mesta v skorých ranných hodinách priamo pri nej vstáva z tmy, cítila sa ako vo filme. Hoci teda prechádzala každé ráno, stále si ten pohľad vychutnávala s jemným úsmevom na perách. Tam sa však čaro jej cesty končilo. Keď pohľadom prechádzala okolo seba, videla len davu ľudí v nevýrazných farbách, ako sklonení nad mobilmi

ťukajú prvé e-maily, prechádzajú zhrnutia o vývoji trhu a čítajú *Financial Times*.

Ema vošla cez točiacu sa dvere do impozantnej modernej presklenej budovy. Prešla okolo neustále telefonujúcich recepčných so slúchadlami a mikrofónmi, ktoré prepájali a uvádzali klientov na jednotlivé poschodia v budove. V kanceláriách firmy bolo skoro všetko presklené, predstavovalo to akýsi architektonický koncept transparentnosti. Ema sa nad tým neraz v duchu pousmiala. To najneprehľadnejšie povolanie na svete sa obklopí sklom, aby malo okolie pocit, že do nich môže vidieť. Do právnikov však nikto poriadne nevidí, nikto zvonka do nich naozaj nevidí.

Vo výťahu stlačila šestku a namierila rovno do firemnej kaviarne.

„Dobré ráno, Giacomo,“ usmiala sa ponad pult s kávovarom.

„Buongiorno, Ema. Veľká čierna s mliekom ako zvyčajne?“ Usmiaty starší Talian bol jedným z najmilších ľudí v týchto priestoroch a jeden z mála, s ktorým sa nebavila o práci.

„Jasné, potrebujem dávku, ktorá mi chvíľu vydrží. Nemôžem sem predsa chodiť každé dve minúty,“ opäť sa usmiala.

„Aaaale, nechceš vidieť priateľa a oddýchnuť si pri kávičke?“

„Giacomo, vždy ťa rada vidím, ale práca nepustí. Aký si mal víkend? Ako dopadol Mariin koncert?“

„Oooo, ďakujem, že sa pýtate, Ema. Skvele, *mia bella* má talent po oteckovi,“ usmial sa hrdý Giacomo.

„Nevedela som, že aj vy hráte na klavíri.“

„Nehrám, ale keby som hral, hrám aspoň tak dobre ako moja Maria,“ zasmial sa, kým dolieval do kávy mandľové mlieko.

„Celkom iste, Giacomo,“ usmiala sa Ema, „gratulujem a teším sa s vami. Pekný deň a vidíme sa neskôr.“

„Ciao, Ema.“

Zobrala si vysokú papierovú šálku, nastúpila do výťahu a obozretne, aby jej v kabínke nikto z kolegov nevyliat kávu, stlačila číslo 14. Na poschodí rovnako opatrne vystúpila a potom už bezpečne a istým krokom kráčala po sivom koberci dlhých bludísk ku svojej kancelárii. Kde-tu pozdravila kolegu, sekretárky

a asistentky, ktoré mali pracovné boxy umiestnené na križovatkách chodieb s kancelárskimi odborníkmi na paragrafy a riadky medzi nimi. Položila si kávu, vytiahla z tašky spisy, na ktorých robila počas víkendu, zapla počítač a prechádzala si agendu na najbližší týždeň.

V pondelok mali vždy povinné stretnutie právnikov ich oddelenia. Mali to tak aj ostatné tímy, išlo o nepísané pravidlo firmy. Keď bola začínajúcou právničkou, nesmierne sa ich bála, napokon ako mnohí. Bola to jedna z mála udalostí, keď mladí právnici sedeli za jedným stolom s nadriadenými partnermi a hovorili spolu. Nešlo však o dialóg v pravom slova zmysle, skôr o otázky a príkazy zo strany partnerov a odpovede a súhlasné pokyvovania hlavou zo strany koncipientov a advokátov. Počas stretnutí podávali právnici partnerom správy o tom, na čom pracujú, na čom sa chystajú pracovať, ako v tíme prispievajú k rozvoju know-how a či majú časovú kapacitu prijať ďalšie inštrukcie. Pri poslednom bode programu sa však na odpoveď nečakalo, priestor na nové zadania museli mať vždy. Vedenie malo svoju excelovú tabuľku s rozpisom odpracovaných hodín za posledný týždeň, ktorá sa ako ortieľ otvorila každý pondelok pred všetkými zúčastnenými a bez ohľadu na číselné výsledky bola v očiach vedenia vždy jasným dôkazom, že pracovať sa dá ešte viac. Ak sa plnili ciele na sto percent, bolo to normálne, vlastne sa to ani nekomentovalo. Ak ukazovatele klesli, nastal stav pohotovosti, obviňovania a kritiky.

Ema vošla do zasadačky, kde sa pomaly usádzali právnici. Chvíľu po nej vstúpil Andrew, vedúci partner tímu. Z toho človeka išiel strach. Pracoval hádam osemnásť hodín denne, málokedy ho bolo vidieť prichádzať a ešte menej často odchádzať z budovy. On v kancelárii jednoducho bol. Jedol za stolom, komunikoval od stola, málokedy sa otočil na osobu, s ktorou hovoril, tvár mal neustále nasmerovanú na obrazovku počítača. Málo sa smial, zato často kričal. Šetril slovami a ľudí z kancelárie nikdy nezdravil. Nevedno, či preto, že sa to nedalo účtovať, alebo preto, lebo mu na ľuďoch okolo neho príliš nezáležalo. Hovorilo sa, že právnici sú preňho len čísla v systéme, vždy na-

hraditeľní. Pozrel sa do papierov pred sebou a zdvihol špičku pera smerom k opačnej strane stola. To bol signál, že stretnutie sa môže začať. Nasledoval prehľad všetkých káuz, na ktorých kto robí. Andrew zrazu z ničoho nič prerušil jedného z kolegov a spustil.

„Máme dve nové akvizície, jednu v bankovom sektore a druhú v energetike. Sporový tím nás bude potrebovať pri arbitráži pre OilBric. Je to dôležitý klient, takže sa na to musíme poriadne pozrieť. Okrem toho, dnes mi majú potvrdiť zastupovanie medzinárodnej farmaceutickej spoločnosti Modular v procese nadobúdania istej biotech spoločnosti v Holandsku. Takto som načrtol zloženie tímu a načasovanie.“

Ukázal tabuľku s časovým grafom, ktorý nebol veľmi zrozumiteľný, no bolo zrejmé, že sa všetci môžu so životom mimo kancelárie na najbližšie týždne rozlúčiť.

„Andrew,“ ozvala sa vystrašene Lucy, mladá advokátka, ktorá do tímu nastúpila iba nedávno. Všetky hlavy sa otočili smerom k nej a napäto čakali, čo povie. S Andrewom málokto hovoril priamo, spravidla ho len počúvali. „Ja mám už dva spory a jednu akvizíciu, neviem, či dokážem robiť aj na tej arbitráži...“

Andrew si oprel dlane o stôl, naklonil sa a hlbokým hlasom pomaly prehovoril.

„Vieš, kde pracuješ? Vieš, v akej firme si? Tebe to netrhá žily, že si tu a že máš zodpovednosť? Buď sa, mladá dáma, pustíš do práce ako všetci ostatní, alebo tu nemáš čo robiť. Ak máte nejaké plány na najbližšie týždne, zrušte ich. Toto je dôležitejšie.“

Podobné prejavy počúvali tak často, že ich už považovali za normálne, no aj tak sa na to zvykalo ťažko.

Po tímovom stretnutí išla Ema na toaletu a našla tam Lucy, ako si pri zrkadle utiera slzy.

„Prepáč, Ema, nemala si ma takto vidieť,“ vzlykala.

„To je v poriadku, Lucy. Bola tam napätá atmosféra.“

„Ja som asi úplne neschopná, neviem pracovať tak rýchlo ako Andrew. Niekde robím chybu, niečo robím zle, asi som nemala vôbec ísť na právo, som taká neschopná,“ vzlykala nad umývadlom.